

Verksamhetsberättelse

och bokslut för år 2009

NaturochMiljö

På agentlägret
i Sjundeå åkte
deltagarna på
utflykt med
flotten.

Verksamhetsberättelse och bokslut för år 2009

Natur och Miljö är en svenskspråkig miljöorganisation, som driver mångsidig verksamhet i syfte att främja hållbar utveckling på lokal, nationell och global nivå.

Verksamhetsåret 2009 präglades av förnyelse. Året var det första av den nya treårsperioden utan en klar huvudkampanj. I stället arbetade Natur och Miljö med en mängd olika teman och projekt, ofta i samarbete med andra organisationer.

Energi och klimatfrågor dominerade den miljöpolitiska diskussionen både nationellt och internationellt. Natur och Miljö valde att låta miljörelsens internationella nätverk sköta lobbandet i Köpenhamn och satsade sina resurser på att mobilisera den allmänna opinionen för en ambitiös klimatpolitik. Även om inget klimatavtal skapades i Köpenhamn gick Natur och Miljö och miljörelsen överlag stärkt ur den massiva kampanjen. Under hösten utarbetades ett nytt spännande projekt-koncept, Klimatpiloterna, som kör igång våren 2010 med Leaderfinansiering.

En av årets miljöpolitiska ljusglimtar var revideringen av vattenlagen, där Natur och Miljö inkasserade en viktig seger. Efter att under hela 2000-talet lyft fram de grunda havsvikarnas unika naturvärden och hotet från småskaliga muddringar, kunde Natur och Miljö med glädje konstatera, att det finns ett brett politiskt stöd för skärpt reglering av småskaliga muddringar. Bland de många andra vattenrelaterade frågor som Natur och Miljö arbetade med kan nämnas avloppsrening i glesbygden, den nationella Östersjöpolitiken, beredningen av de regionala vattenförvaltningsplanerna och gasledningen genom Östersjön.

Ett gott exempel på Natur och Miljös förmåga att reagera på impulser utifrån var samarbetet med kocken Kenneth Oker-Blom, som producerade en bok om ekologiskt tänkande i matlagning. På motsvarande sätt tog Teater Virus initiativ till samarbete kring pjäsen Kosmisk Frukten, som behandlade svåra teman som hur människor reagerar på globala miljöhot. Personlighetstestet, som utarbetades för pjäsens program, kommer

att kunna återanvändas i många olika sammanhang i framtiden. Genom att ge årets Naturvårdsdiplom till arbetsgruppen bakom miljöpjäsen EKO-trippen ville Natur och Miljö visa sin uppskattning för konstnärer, som hjälper till att sprida miljöbudskap till nya målgrupper.

Natur och Miljö vill även se till att medlemmarna håller stövlarna leriga. Skogsrestaureringslägret på Mickelsörarna fortsatte där fjolårets pilotläger slutade. Fenologiprojektet uppmuntrade såväl barn som unga att observera vårens framfart i naturen. I Svenskfinland håller De vilda blommornas dag på att etableras som en utfärdsdag för hela familjen. Människans förhållande till naturen debatterades livligt under hela året. Natur och Miljö engagerade sig i debat-

Lägret på Mickelsörarna fortsatte där fjolårets pilotläger slutade.

ten om skarven, som är ett praktexempel på behovet av samhällsdebattörer med gedigen biologisk och miljöpolitisk sakkunskap.

Natur och Miljö har i så många år gett ut ett temahäfte som bilaga till ett nummer av tidningen, att det nu var dags att återkomma till ett tema som behandlades i början av serien, nämligen världens skogar. Som en fortsättning på kampanjen Skog för alla (2006–08) medverkade Natur och Miljö i FSC-märkning, debatten om alternativa skogsbruksmetoder och genomförandet av Metsoprogrammet. Skyddet av Sibbo storskog lyftes upp som ett viktigt mål bl.a. genom ett välbesökt seminarium.

Inom verksamhetsområdet miljöfostran gjordes en del nyprioriteringar, som gick ut på att fokusera resurserna på starka koncept. Förbundets naturskolor hade ett framgångsrikt år med sammanlagt över 2200 unga och nästan 500 vuxna besökare. Utvecklingen av kursgårdsverksamheten på Naturskolan Uttern kom igång tack vare den nya sovsalen. Ett bakslag var att naturskolprojektet på Åland fördröjdes på grund av bristande finansiering. Miljöprogrammet Grön Flagg, som riktar sig till daghem och skolor, fick fler deltagare under året. Miljödetektivlägren var återigen populära och försöket med ett nytt lägerkoncept för äldre barn utföll väl. De nationella Miljöaktionsdagarna, som för femte gången arrangerades i samarbete

Tidskriften Finlands Natur fick ett nytt utseende. Till vänster före och till höger efter förnyelsen.

med Luonto-Liitto, blev igen höjdpunkten för ungdomsverksamheten.

Tidskriften Finlands Natur genomgick en betydande grafisk ansiktslyftning under året. Högklassiga bilder gjorde det faktaspäckade innehållet ännu mer läsvärt. Finlands Natur uppfyllde väl sin dubbla uppgift som dels medlems-tidning och dels den enda svenskspråkiga facktidskriften om natur och miljö i Finland. Att höja antalet prenumeranter är fortfarande en stor utmaning för förbundet. Webbsidornas betydelse som informationskanal stärktes fortsättningsvis och under året tog Natur och Miljö steget in i sociala medier på nätet.

Natur och Miljös massmediala synlighet var fortfarande god. Särskilt glädjande var att fler personer än tidigare uppträdde som förbundets språkrör i media. Trots sina begränsade resurser gav Natur och Miljö många tunga utlåtanden till förslag gällande bl.a. strategier och lagstiftning. Natur och Miljös representanter medverkade i ett tjugotal arbetsgrupper på nationell och regi-

onal nivå. Förbundets ställning som en miljöpolitisk aktör stärktes.

Medlemsantalet ökade för femte året i följd och var vid årets slut 3610 medlemmar. Ökningen bestod av medlemmar direkt anslutna till förbundet, medan antalet lokalföreningsanslutna medlemmar hölls konstant. Kommunsammanslagningar ledde till att två lokalföreningar sammanslogs och att antalet medlemskommuner minskade med en till 14. Antalet understöddade organisationer var 18 i likhet med föregående år.

Natur och Miljö betjänade sina 21 lokalföreningar bland annat genom att sköta medlemsregistret inklusive fakturering av medlemsavgifter samt ge stöd och hjälp i miljöjuridiska frågor. För att förbättra samarbetet mellan riksnivån och det lokala planet utformades en ny lokalföreningsstrategi.

Organisationen gjorde betydande satsningar på att stärka organisationen på längre sikt. Personalen satsade mycket tid och engagemang på en arbets-

handledningsprocess, som stärkte arbetsgemenskapen. Styrelsen godkände en arbetsgivarpolicy, satt igång en revidering av organisationsplanen. Förbundet tog även i bruk en ny grafisk profil, vars centrala element är en förnyelse av förbundets logo. Styrelsen fattade på sitt sista möte beslut om att grunda en ny informatörstjänst på deltid.

Förbundsområdet hölls i Mariehamn den 16.5. Styrelsen sammanträdde sex gånger under ledning av förbundsordförande Christell Åström. Under perioden fram till förbundsområdet verkade förutom Åström följande personer i styrelsen: Jonas Biström, som fungerade som vice ordförande (suppleant Carolina Silin), Torbjörn Björkman (Camilla Wikström), Eva

Sandberg-Kilpi (Peik Grönholm), Kati Källman (Carl-Anders Lundberg), Tessa Turtonen (Jan Åström) samt Kajsa Rosqvist (Kristina Lindström).

Under perioden efter förbundsområdet verkade följande personer i styrelsen: Christell Åström, förbundsordförande, Jonas Biström, som fungerade som vice ordförande (Carolina Silin), Torbjörn Björkman (Dan Jansén), Kati Källman (Carl-Anders Lundberg), Tessa Turtonen (Jan Åström), Kajsa Rosqvist (Kristina Lindström) samt Eva Sandberg-Kilpi (Erika Lähde).

Kansliet leddes av verksamhetsledare Bernt Nordman. Som revisorer fungerade Lisbet Kontula (CGR) och Tom Gullberg.

Ekonomisk översikt

Natur och Miljös ekonomiska situation är stabil. Förbundets ekonomi är god och det egna kapitalets storlek tillfredsställande.

Förbundets intäkts- och kostnadsbild ändrades inte nämnvärt år 2009. Såväl förbundets intäkter som kostnader sjönk dock aningen. På intäktssidan sjönk främst prenumerationsintäkterna, med 7 000 €, och bidragsintäkterna, med 30 000 €. Statsbidraget på 134 000 € och förbundets medlemsintäkter på 82 000 € hölls konstant.

På kostnadssidan sjönk främst de övriga kostnaderna, med 30 000 €, i och med lägre publicerings- och resekostnader samt lägre administrativa kostnader. Att kostnaderna minskade var delvis ett resultat av att förbundet i slutet av år 2009 följde ett sparprogram där resor och nyinvesteringar undveks.

Natur och Miljös ekonomiska resultat år 2009 visar ett underskott på 10 130 €, vilket är i linje med förbundsstyrelsens målsättning. Underskottet föranleds av att förbundet tidigare år gjort liknande överskott för att klara av år då intäkterna minskar.

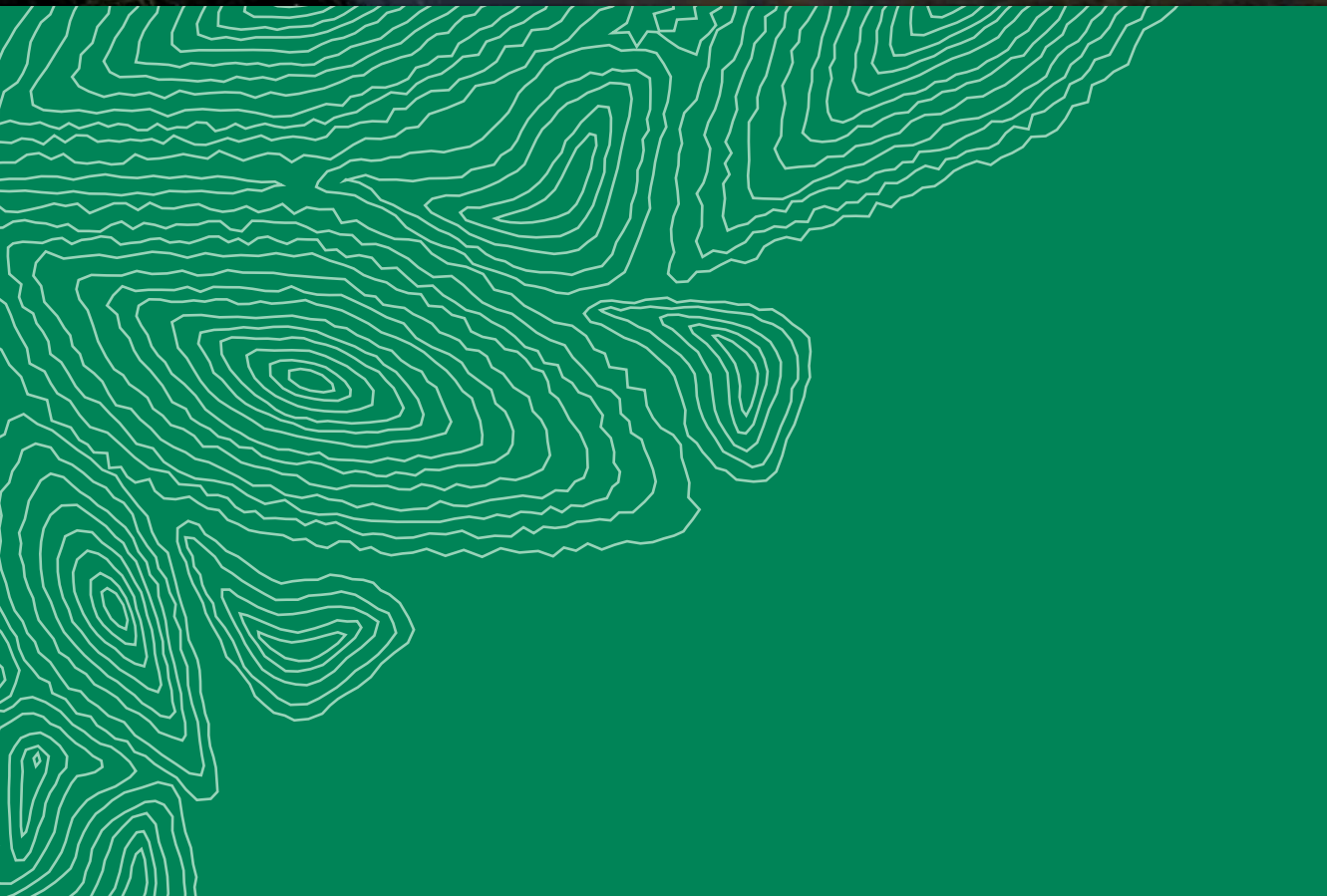
Förbundets eget kapital i slutet av år 2009 är 192 000 €, vilket är tillfredsställande. Ett större eget kapital skulle dock ge förbundet bättre ekonomisk trygghet. Att närmare 40 % av förbundets årliga intäkter består av bidrag från privata fonder och stiftelser gör förbundets verksamhet konjunkturkänslig på sikt. Bidragsintäkterna bedöms dock bibehållas konstanta år 2010.

Förbundet följer fortsättningsvis en försiktig ekonomisk linje. Utgifterna skall öka endast i takt med intäkterna. Den största enskilda ekonomiska satsningen år 2010 förväntas vara anställandet av en informatör på deltid. Att förbundet kommande år driver projekt med Leaderfinansiering ökar även förbundets omsättning.

En framtida utmaning består fortfarande i att öka såväl förbundets medlemsintäkter som prenumerationsintäkter. Satsningen på intensifierat marknadsföringsarbete bör därmed fortsätta. Förbundet bör därtill fortsätta att arbeta med att upprätthålla och utveckla sitt goda samarbete med såväl gamla som nya bidragsgivare.

De grunda
havsvikarnas
unika naturvärden
uppfattades även av
politikerna.

RESULTATRÄKNING

	1.1 - 31.12.2009	1.1 - 31.12.2008
Ordinarie verksamhet		
Intäkter	102 678,99	109 737,92
Kostnader:		
Personalkostnader	-369 662,37	-363 480,91
Avskrivningar	-46,09	-61,45
Övriga kostnader	-235 928,44	-272 734,36
Kostnader totalt	-605 636,90	-636 276,72
Överskott+ /underskott-	-502 957,91	-526 538,80
Tillförda medel		
Intäkter	358 946,98	390 387,32
Kostnader	-6 798,40	-6 834,52
Överskott+ /underskott-	-150 809,33	-142 986,00
Investerings- och finansieringsverksamhet		
Intäkter	8 372,83	10 433,88
Kostnader	-121,52	-75,53
Överskott+ /underskott-	-142 558,02	-132 627,65
Allmänna understöd	134 000,00	134 000,00
Räkenskapsperiodens resultat	-8 558,02	1 372,35
Bokslutsdispositioner		
Förändring av reserver	-1 572,60	-1 425,58
Räkenskapsperiodens överskott+ /underskott-	-10 130,62	-53,23

BALANSRÄKNING

	31.12.2009	31.12.2008
AKTIVA		
BESTÅENDE AKTIVA		
Immateriella tillgångar		
Materiella tillgångar	138,26	184,35
Placeringar	5 000,00	5 168,19
BESTÅENDE AKTIVA	5 138,26	5 352,54
Fonder med egen täckning		
Skärgårdsfonden	28 772,02	27 470,81
RÖRLIGA AKTIVA		
Omsättningstillgångar		
Färdiga produkter/Varor	2 706,29	3 214,49
Kortfristiga fordringar		
Kundfordringar	10 766,50	0,00
Övriga fordringar	13 173,46	6 792,70
Resultatregleringar	12 643,31	17 976,70
Kortfristiga fordringar	36 583,27	24 769,40
Kassa och bank	198 277,23	218 307,57
RÖRLIGA AKTIVA	237 566,79	246 291,46
AKTIVA	271 477,07	279 114,81
PASSIVA		
EGET KAPITAL		
Fonder med egen täckning		
Skärgårdsfonden	29 125,09	27 552,49
Fonder		
Övriga fonder	92 260,17	92 260,17
Balanserade vinstmedel	81 185,36	81 238,59
Räkenskapsperiodens vinst/förlust	-10 130,62	-53,23
EGET KAPITAL TOTALT	192 440,00	200 998,02
FRÅMMADE KAPITAL		
Kortfristigt		
Skulder till leverantörer	3 129,16	15 339,36
Övriga skulder	6 154,30	7 466,86
Resultatregleringar	69 753,61	55 310,57
Kortfristiga skulder	79 037,07	78 116,79
PASSIVA	271 477,07	279 114,81

NOTER TILL BOKSLUTET 31.12.2009

Fordringar och skulder i utländsk valuta har omräknats till euro enligt den kurs som noterades på bokslutsdagen.

	2009	2008
PERSONAL:		
Föreningen har under året haft 9 (9) fast anställda.		
Löner	302.919,15	294.429,25
Pensionskostnader	47.841,32	48.943,18
Övriga lönebikostnader	7.497,93	12.198,39
Övriga personalkostnader	11.403,97	7.910,09

FÖRÄNDRING I EGET KAPITAL:

Fonder med egen täckning		
Skärgårdsfonden	27.552,49	26.126,91
Korrigerig från tidigare perioder	0,00	0,00
Intäkter	0,00	0,00
Kostnader	0,00	0,00
Ökning 1.572,60	1.425,58	
Fonder med egen täckning 31.12	29.125,09	27.552,49
Övriga fonder 1.1:		
Naturskolans hyresfond	22.387,71	22.387,71
Ständiga medlemmar	1.872,46	1.872,46
Projekt Skärgårdshavet 1.1	0,00	7.005,30
Ökning+/Minskning-	0,00	-7.005,30
Projekt Skärgårdshavet 31.12	0,00	0,00
Verksamhetsfond	68.000,00	68.000,00
Övriga fonder 31.12	92.260,17	92.260,17
Balanserade vinstmedel 1.1	81.185,36	74.233,29
Överförd från/till Skärgårdshavet	0,00	7.005,30
Korrigerig av tidigare år	0,00	0,00
Årets över/underskott	-10.130,62	-53,23
Vinstmedel 31.12	71.054,74	81.185,36
Eget kapital totalt 31.12	192.440,00	200.998,02

Under året erhållna bidrag vilka överförts till följande år (ingår i passiva resultatregleringar) 22.728,19 (8.300,00)

Revisionsarvode åt KPMG 3.422,10 (2.601,56)

BOKSLUTETS OCH VERKSAMHETSBERÄTTELSENS UNDERSKRIFTER

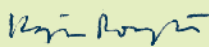
Helsingfors den 12.2.2010

Christell Åström,
ordförande

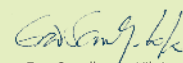

Jonas Biström,
vice ordförande

Kati Källman

Teresa Turtonen

Kajsa Rosqvist

Torbjörn Björkman

Eva Sandberg-Kilpi

BOKSLUTSPÅTECKNING:

Revisionsberättelsen har idag givits
Helsingfors den 12.3.2010

Lisbet Kontula, CGR
KPMG.

Tom Gullberg

Natur och Miljö rf
telefon (09) 6122290
e-post nom@naturochmiljo.fi
www.naturochmiljo.fi

